

Notat vedrørende konsekvenser af, at Vejleåparken er på listen over udsatte boligområder og parallelsamfund, mens Vildtbanegården I + II er på listen over forebyggelsesområder

Baggrund

Social- og Boligministeriet har pr. 1. december 2023 offentliggjort de seneste lister over 1) udsatte boligområder, 2) parallelsamfund, 3) omdannelsesområder samt 4) forebyggelsesområder. Vejleåparken er kommet på listen over udsatte boligområder og parallelsamfund, mens Vildtbanegård I og II er kommet på listen over forebyggelsesområder.

I tabellen nedenfor fremgår de kriterier, som har medvirket til at de to områder er kommet på listerne:

	Beboere (+1.000)	Ikke vestlig	Udenfor arbejdsmark ed	Dømte	Kun grundskole	Gns. indkomst
	1. jan. 2023	1. jan. 2023	2021-2022	2021-2022	1. jan. 2023	År 2022
Forebyggelsesområde	+1.000	>30	>30	≥ 1,37	>60	<65
VBG I+II	2.964	35,7 (34,4)	24,3 (27,4)	1,65 (1,24)	52,3 (52,4)	64 (61,3)
Udsat boligområde	+1.000		>40	≥ 2,05	>60	<55
Parallelsamfund	+1.000	>50	>40	≥ 2,05	>60	<55
Vejleåparken	4.798	56,2 (56,1)	24,7 (25,6)	2,10 (1,73)	61,8 (64,5)	60,7 (58,9)

Konsekvenser for den sociale boliganvisning

I Vejleåparken bor der 4.798 borgere og i Vildtbanegården I+II bor der 2.964. Tilsammen huser de to områder ca. 1/3 af borgerne i Ishøj Kommune. Det betyder, at en stor del af boligerne i kommunen berøres.

Hvad angår Vildtbanegården I+II er der endnu ikke truffet beslutning om, hvilken betydning det får for anvisningskriterierne, at området er kommet på forebyggelseslisten. Der forventes forelagt en sag for Byrådet i januar eller februar 2024.

I forhold til Vejleåparken er konsekvensen en stramning af reglerne for kommunal boliganvisning (skærpede anvisningskriterier) gældende for anvisning til samtlige boliger: Borgere kan ikke anvises bolig i Vejleåparken, hvis de:

- Er løsladt efter afsoning af dom for strafbart forhold inden for de seneste 6 mdr.
- Er under 18 år og løsladt fra ungdomsinstitution efter dom for et strafbart forhold mv. indenfor de seneste 6 mdr.

- Har fået ophævet eller opsagt lejemål indenfor de seneste 6 mdr. pga. grov overtrædelse af god skik og orden
- Er statsborger i et land uden for EU, EØS og Schweiz
- I 6 måneder i træk har modtaget selvforsørgelses- og hjemsendelsesydelse, overgangsydelse eller kontanthjælp
- Modtager førtidspension
- I 6 måneder i træk har modtaget arbejdsløshedsdagpenge, sygedagpenge eller ressourceforløbsydelse under jobafklaringsforløb

Som noget nyt kan borgere, som modtager førtidspension eller som 6 måneder i træk har modtaget dagpenge, sygedagpenge eller ressourceforløbsydelse ikke længere kan anvises bolig i Vejleåparken. Derudover gælder de skærpede anvisningskriterier samtlige boliger i Vejleåparken modsat tidligere, hvor 30% af boligerne blev anvist efter kriterierne. Det betyder, at mennesker med dom inden for de seneste 6 måneder eller som har modtaget kontanthjælp 6 måneder i træk heller ikke længere kan anvises bolig i Vejleåparken.

De skærpede anvisningskriterier i Vejleåparken understøtter ikke Byrådets ønske om at udnytte 25% af alle ledige boliger til boligsocial anvisning via støtteskrivelser. De nuværende kriterier for støtteskrivelser blev vedtaget af Byrådet i august 2023 og omfatter:

- Borgere, der skal udskrives fra krisecentre eller herberg
- Borgere i botilbud, der er klar til at flytte videre i egen bolig
- Borgere der har været i døgnbehandling og som efter endt behandling står uden bolig
- Borgere, der har været ude for en uforudset begivenhed, f.eks. alvorlig sygdom, skilsmisse, handicap, konkurs/tvangsauktion (en skilsmisse kan ikke stå alene)
- Personer i et exitforløb eller god løsladelse

Anvisninger	2019		2020		2021		2022	
	Ung	Familie	Ung	Familie	Ung	Familie	Ung	Familie
I hele kommunen	290		506		370		332	
Heraf støtteskrivelser	27		30		19		54	
Vejleåparkens anvisninger i alt	148		255		197		133	
Fordelt på	Ung	Familie	Ung	Familie	Ung	Familie	Ung	Familie
	38	110	131	124	121	76	93	25
Heraf støtteskrivelser	5	9	4	11	3	8	11	16
VBG I + II anvisninger i alt	68		59		81		77	
Heraf støtteskrivelser	7		11		6		16	

Tabellen ovenfor viser antal anvisninger i hele kommunen i perioden 2019-2022 og hvor stor en del, der er anvist på baggrund af støtteskrivelser. Det fremgår, at 27 borgere på baggrund af en

støtteskrivelse blev anvist til Vejleåparken og 16 borgere i Vildtbanegården I+II. Ud af i alt 54 anvisninger med støtteskrivelser i 2022 blev de 43 anvist en bolig i Vejleåparken eller Vildtbanegården I+II. Det er således disse områder, der tegner for størstedelen af den boligsociale anvisning med støtteskrivelser.

Over årene har der været en stigning i antallet af anviste boliger på baggrund af støtteskrivelser, hvilket hænger sammen med Byrådets ønske om at 25% af boligerne anvises på baggrund af støtteskrivelser samt et stigende behov for små og billige boliger, fx i forbindelse med borgere i midlertidige botilbud flytter i egen bolig eller fordi hjemløse borgere hurtigere anvises bolig efter ophold på herberg.

De skærpede anvisningskriterier vil gøre det vanskeligt at tilbyde boliger til borgere med handicap, psykisk sygdom eller sociale problemer, som samtidig modtager førtidspension eller anden form for forsørgelsesydelse. Disse borgere har som oftest ikke mulighed for at bo i store, dyre boliger, men er afhængige af små, billige lejemål, som gerne skal ligge centralt, fx nær offentlig transport og indkøbsmuligheder.

Forventeligt bliver det vanskeligt at finde egnede boliger til gruppen af borgere i midlertidige botilbud efter SEL § 107, som er klar til at leve en mere selvstændig tilværelse og ønsker egen bolig, ligesom det kan få betydning for borgere, som har behov for et botilbudslignende tilbud i egen bolig, fremfor et eksternt botilbud væk fra familie og netværk.

Det vil være ensbetydende med merudgifter for Ishøj Kommune til i forvejen dyre botilbud, selvom de ikke længere opfylder borgerens behov, da borger er klar til en mere selvstændig tilværelse og at bo i egen bolig. Dette kan få økonomiske konsekvenser på et specialiseret socialområde, der i forvejen er presset grundet høje udgifter til botilbud. Billige boliger er således et afgørende greb ind i Ishøj Kommunes mulighed for at styre økonomien på det specialiserede voksenområde.

Det bliver desuden sværere at tilbyde boliger til hjemløse eller mennesker på krisecenter, hvis de har en dom bag sig eller modtager ydelser som kontanthjælp eller dagpenge. Det kan få sociale konsekvenser for borgernes mulighed for at kunne leve en selvstændig tilværelse og komme i gang med uddannelse eller i job. Det kan ligeledes få økonomiske konsekvenser for kommunen. I stedet for korte ophold efter Servicelovens §110 og §109, i overensstemmelse med hjemløse-reformen, kan Ishøj Kommune risikere, at flere borgere vil få lange ophold på herberg eller krisecenter, som koster op imod 110.000 kr. om måneden per borger og hvor statsrefusionen på 50% af udgifterne ophører efter 3 måneders ophold.

Initiativer

Administrationen er i gang med at belyse mulighederne for at etablere alternative boformer. Det kan fx være deleboliger med tilknyttet SEL § 85 støtte i større lejligheder, der egner sig til at flere bor sammen. Deleboliger som henvender sig til hjemløse efter ophold på herberg, åbner op for at etablere støtten efter hjemløse-reformens § 85a, hvor der gives statsrefusion.

Administrationen er ligeledes i dialog med Social- og Boligstyrelsen omkring forskellige muligheder, fx for at etablere udslusningsboliger (jf. abl § 63, og ALL § 4, stk 3 samt SEL § 163 a), som giver borgerne (lejerne) og kommunen mulighed for huslejeudligning, så kommunen betaler en andel af huslejen samt får mulighed for at indhente statsrefusion. Det vil kunne skabe muligheder for at benytte dyrere boliger til etablering af botilbudslignende tilbud i egen bolig i andre beboelsesområder end Vejleåparken.

Derudover er administrationen i dialog med Social- og Boligstyrelsen om, hvorvidt det er muligt at oprette udslusningsboliger i Vejleåparken, så retningslinjerne for boligområder kategoriseret som

parallelsamfund overholdes, eftersom udslusningsboliger er midlertidige og givet under helt særlige forhold. Hvis dette viser sig at være en mulighed vil det betyde, at der kan laves midlertidige løsninger til fx borgere fra herberg eller krisecenter.